

Den Norske Alpakaforening

Utstillingsregler

Sjuende utgave

2026

1 INNHOLD

1	Innhold	2
2	Forord	4
3	Alpakkaens skjelett og anatomi	5
4	Overordnet.....	7
4.1	Avvik fra utstillingsreglene	7
4.2	Identifisering av alpaka	7
4.3	Farger	7
4.3.1	Farger på utstillinger	7
4.3.2	Bestemme farge	7
4.3.3	Ensfarget	7
4.3.4	Grå	8
4.3.5	Flerfarget / Multi	8
4.4	Alder.....	8
4.4.1	Bestemme aldersgruppe	8
4.5	Fiberlengde	9
4.6	Diskvalifisering av alpaka	9
4.7	Forhold til dommer	9
4.8	Adgang til oppstallingsbåser	10
4.9	Adgang til utstillingsringen.....	10
4.10	Utgang fra utstillingsringen	10
4.11	Adferd deltakere	10
4.12	Tidspunkter	10
4.13	Nøytralitet og uselviskhet.....	10
5	Alpakkautstilling.....	11
5.1	Introduksjon.....	11
5.2	Roller og ansvar	12
5.2.1	Dommer	12
5.2.2	Utstillingsarrangør	13
5.2.3	Sjefsvært.....	15
5.2.4	Inspeksjonsvært.....	15
5.2.5	Lokasjonsvært.....	16
5.2.6	Ringvært	16
5.2.7	Innpisker	17
5.2.8	Ringsekretær	17
5.2.9	Eier	18
5.2.10	Utstiller	18
5.2.11	Handler	18
5.3	Påmelding	20

5.4	Klasser	20
5.4.1	Introduksjon	20
5.5	Championat.....	20
5.5.1	Alderschampionat	21
5.5.2	Supreme Champion	21
5.5.3	Fargechampionat.....	22
5.6	Premier	23
5.6.1	Obligatoriske premier.....	23
5.6.2	Valgfrie premier.....	24
5.6.3	Fargekoder på premier	25
5.6.4	Resultattavle.....	26
6	Fiberutstilling	27
6.1	Introduksjon.....	27
6.2	Roller og ansvar	28
6.2.1	Dommer	28
6.2.2	Utstillingsarrangør	29
6.2.3	Fibervert	30
6.2.4	Medhjelper	31
6.3	Påmelding	32
6.4	Championat.....	32
6.4.1	Alderschampionat	32
6.4.2	Supreme Champion	32
6.4.3	Fargechampionat.....	32
6.5	Premier	33
6.5.1	Obligatoriske premier.....	33
6.5.2	Valgfrie premier.....	33
6.5.3	Fargekoder på premier	35
7	Vedlegg 1 – Alpakkautstilling – Klasser	36
8	Vedlegg 2 – Fiberutstilling – Klasser.....	37
9	Vedlegg 3 – Short Fleece – Klasser	38
10	Vedlegg 4 – Fiberutstilling – Dommerkort	39
11	Vedlegg 5 – Fiberutstilling – Vekt/Mikron	40
12	Vedlegg 6 – Fiberutstilling – Poengskjema.....	41

2 FORORD

Utstillingsreglene beskriver forhold og rammer rundt alpakkautstillinger i Norge.

Reglene er gjeldende både for ordinære alpakkautstillinger, hvor dyra vises fremfor en dommer i ringen, og for fiberutstillinger.

Utstillingsreglene er utarbeidet av Den Norske Alpakaforening.

Utstillingsreglene sikrer likhet i gjennomføring av utstillinger for alpakaer i Norge.

Regler og oppsett er i stor grad basert på utstillingsreglene utarbeidet av Australian Alpaca Association (AAA) og British Alpaca Society (BAS) med tilpasninger som erfaringsmessig er nødvendig for alpakkamiljøet og -næringen i Norge.

Utstillingsarrangører, deltakere og andre som deltar i planlegging og gjennomføring av utstillinger i regi av Den Norske Alpakaforening plikter å følge disse reglene.

Den Norske Alpakaforening ønsker å takke British Alpaca Society (BAS), The Australian Alpaca Association (AAA), Amanda Vanden Bosch, Cameron Holt, Tim Hey, Natasha Clark og andre bidragsyttere i inn- og utland for deres innspill og hjelp til utformingen av dette dokument.

NB: Utstillingsreglene omhandler kun huacaya på det nåværende tidspunkt og tar utgangspunkt i at det kun stilles huacaya på utstillinger, gitt det lave antallet suri i Norge p.t. Dette er gjort for å øke dokumentets lesbarhet.

Sjuende utgave er vedtatt av årsmøtet 7. februar 2026

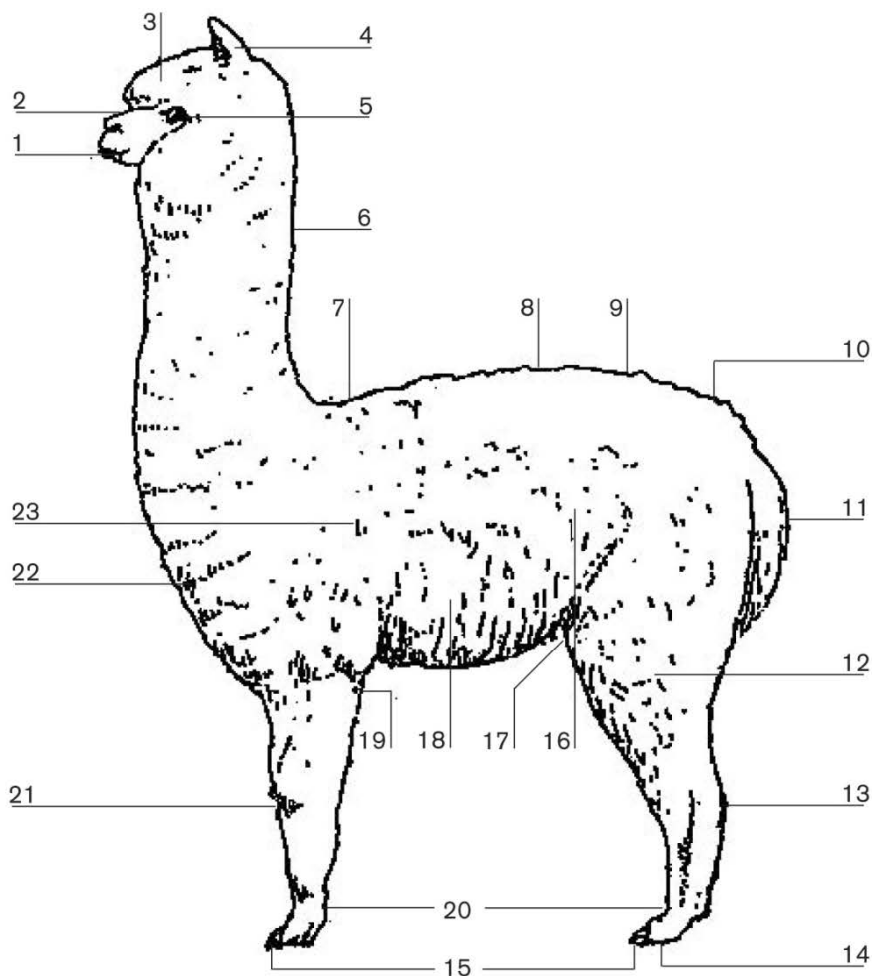
Styret

Den Norske Alpakaforening

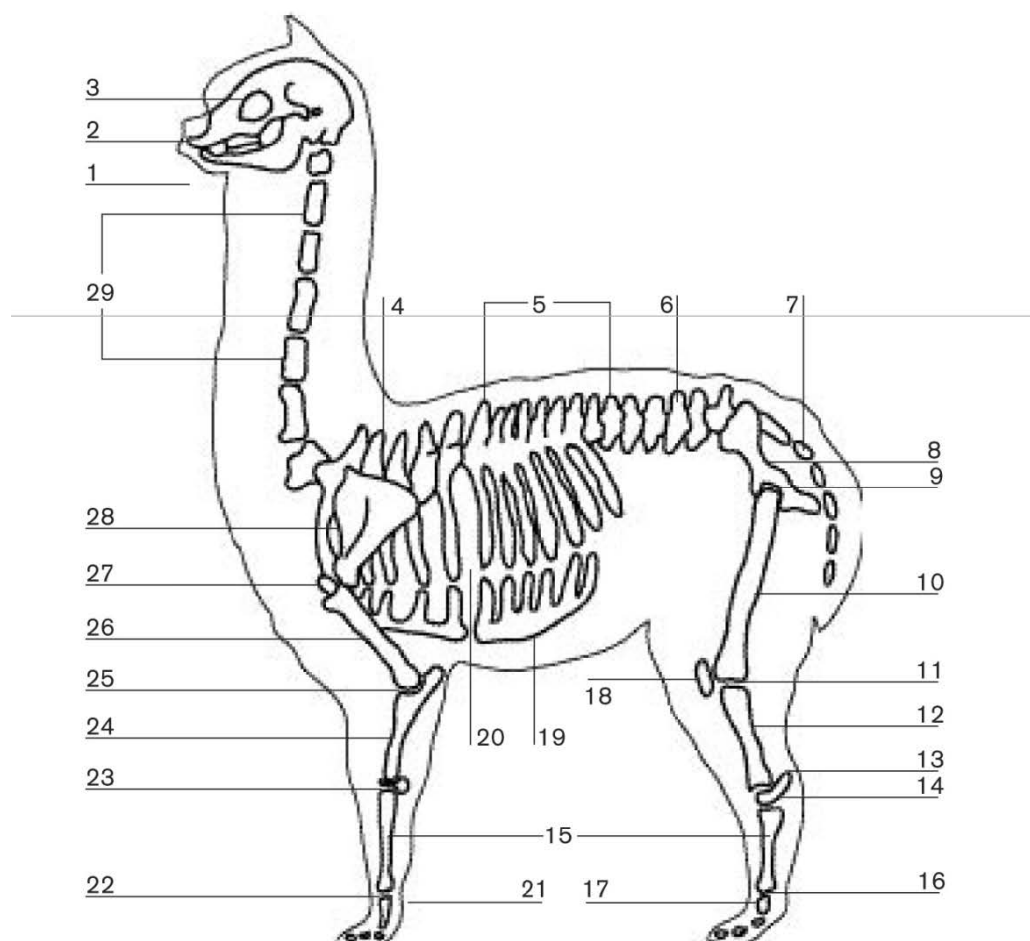
www.alpakaforeningen.no

post@alpakaforeningen.no

3 ALPAKKAENS SKJELETT OG ANATOMI

1. Mouth	11. Tail	21. Knee
2. Muzzle	12. Thigh	22. Apron/bib/chest
3. Bonnet/bob	13. Hock	23. Shoulder
4. Ears	14. Pad	
5. Eyes	15. Toenail	
6. Neck	16. Flank	
7. Withers	17. Stifle	
8. Back	18. Ribs	
9. Croup	19. Elbow	
10. Rump	20. Pastern	

1. Lower jaw (mandible)	11. Stifle joint	21. Front pastern
2. Upper jaw (maxilla)	12. Leg bone (tibia)	22. Ankle joint (fetlock)
3. Eye socket	13. Point of the hock	23. Knee joint (radius)
4. Withers	14. Hock joint	24. Forearm (radius)
5. Back (thoracic vertebrae)	15. Cannon bone (metacarpus)	25. Elbow joint
6. Loin (lumbar vertebrae)	16. Ankle joint (fetlock)	26. Humerus
7. Tail (coccygeal vertebrae)	17. Hind pastern	27. Shoulder joint
8. Pelvis	18. Knee cap (patella)	28. Shoulder blade (scapula)
9. Hip joint	19. Breast bone (sternum)	29. Neck vertebrae (cervical vertebrae)
10. Thigh bone (femur)	20. Ribs	

4 OVERORDNET

Følgende kapittel definerer overordnede forhold og regler for alle typer utstillinger.

4.1 Avvik fra utstillingsreglene

I fellesskap med dommer kan utstillingsarrangør gjøre planlagte avvik fra utstillingsreglene. Eksempelvis i ekstraordinære tilfeller hvor tilpasninger må gjøres for å få gjennomført utstillingen.

Beslutningen skal protokollføres og utstillere skal informeres i god tid før utstillingen.

4.2 Identifisering av alpakka

Alle alpakkaer som deltar på utstillinger skal være registrert i Norsk Alpakkaregister (NAR) og må være identifiserbar av inspeksjonsverten. Bevisbyrden for identifisering er hos alpakkaens eier/utstiller.

Alpakkaen må ha godkjent merking i henhold til gjeldende merkeforskrifter og tilhørende bestemmelser gjort av Mattilsynet.

En alpakka vil bli vurdert uidentifiserbar dersom den mangler eller har ugyldig øremerke (opprinnelsesmerke) og dersom øremerket (opprinnelsesmerke) ikke er registrert i NAR.

Microchip kan benyttes til identifisering og må således være registrert i NAR.

4.3 Farger

4.3.1 Farger på utstillinger

Fargene som benyttes på utstillinger i Norge er:

1. **Grå**
2. **Svart**
3. **Brun**
4. **Fawn (medium fawn og mørk fawn)**
5. **Lys (beige og lys fawn)**
6. **Hvit**
7. **Flerfarget/multi**

Ved behov kan utstillingsarrangør, i fellesskap med dommer, slå sammen fargeklasser.

4.3.2 Bestemme farge

Vurder dyrets farge ved hjelp av et offisielt fargekart for alpakka, og meld på dyret i den mørkeste klassen ved tvil.

Eksempel: Fargen vurderes å være lys, muligens hvit. Meld på i klassen lys, ettersom den bedømmes først og flytting til hvit (som på det tidspunkt ikke er bedømt enda) blir uproblematisk. Dommer er vant med å flytte enkelte dyr mellom klassene.

Det vil bli foretatt fargesjekk av inspeksjonsverten ved ankomst på utstillingen, før bedømmingen starter. Dersom inspeksjonsverten er i tvil om farge, kan fiber fra dyret forevises dommer. Dersom dommer ønsker å vurdere hele dyret, skal dette gjøres ved at dyret ledes ut til nøytral plass (f.eks. utstillingsringen) av andre enn eier av dyret (nøytral handler). Dommer må ikke få kjennskap til hvem alpakkaen og alpakkaens eier er.

4.3.3 Ensfaraget

En ensfaraget alpakka har én jevn farge over hele kroppen.

Det er tillatt med inntil to flekker med andre farger inntil 50 mm i diameter så lenge bare ett slikt område ligger i salen (side og rygg). Eventuelle ytterligere variasjoner eller flere fargede områder vil føre til at alpakaen blir bedømt i klassen Multi.

Hvite alpakaer med lys beige farge falmet til hvitt på hodet og / eller topplinjen skal dømmes i klassen lys.

Målinger av kontrastfarge skal skje på fiberen inntil huden.

4.3.4 Grå

En lys, medium eller mørk sølvgrå alpaka er definert som en som viser en jevn blanding av hvite og svarte fibre jevnt fordelt i hele fellen.

En rosegrå alpaka er definert som en som viser en jevn blanding av hovedsakelig brune, hvite og / eller svart fibre jevnt fordelt utover fellen.

Sølvgrå og rosegrå alpakaer stiller i Grå fargeklasse.

Uniformitet av det samlede grå utseende, vil bli vurdert på samme måte som en ensfarget fell.

Grå alpakaer kan ha hvite tegninger.

En roan alpaka er definert som en grå, svart, brun, medium eller mørk fawn alpaka med et betydelig antall lett synlige (når inspisert/åpnet) hvite fibre jevnt fordelt på hele kroppen. På avstand vil en roan alpaka ikke se ut til å ha hvite fibre i det hele tatt, men en jevn basisfarge. Roan kan ha hvite tegninger, men hodet skal være tilnærmet likt resten av kroppen. De hvite fibre må ikke forveksles med hvite fibre som følge av alder. *Roan stiller i Grå fargeklasse inntil det er tilstrekkelig antall i Norge til egne klasser på utstillinger.*

4.3.5 Flerfarget / Multi

Alpakaer med to tydelig forskjellige farger på sal, nakke eller bein (over kne) skal bedømmes i klassen Multi.

Hvis det er en kraftig kontrastfleck som er 150 mm eller større i sin største dimensjon hvor som helst på alpakaen, blir den bedømt i klassen Multi.

4.4 Alder

Ingen cria under 6 måneder kan delta på utstillinger.

Criaer over 6 måneder som ikke er fullstendig avvent sin mor anmodes utstiller å medbringe mor for å unngå unødvendig stress for criaen.

Alder deles inn i fire grupper:

1. **Junior: Fra og med 6 måneder til 12 måneder**
2. **Ungdyr: Fra og med 12 måneder til 24 måneder**
3. **Voksen: Fra og med 24 måneder til 48 måneder**
4. **Senior: Fra og med 48 måneder**

Dersom det er få påmeldte, kan utstillingsarrangør velge å slå sammen voksen og senior til én gruppe (klassenummer blir da tilsvarende som for voksen).

4.4.1 Bestemme aldersgruppe

For å bestemme aldersgruppe sammenlignes fødselsdato og dato for bedømming (utstillingsdato).

Eksempel: Alpakaen er født 25.4.2024 og dagen for bedømming er 25.4.2025. Dyret skal innplasseres i ungdyrgruppen (fra og med 12mnd til 24mnd).

4.5 Fiberlengde

Fibren må ha en viss minimumslengde for at dommeren skal kunne vurdere alpakkaen/fellen.

Det skilles mellom ordinær alpakkautstilling på våren (før klipping) og alpakkautstilling på høsten (etter klipping). *Sistnevnte kalles ofte for «Short Fleece Show».*

Dersom fibren ikke overholder reglene for fiberlengde skal alpakkaen/fellen diskvalifiseres.

Juniorer med sin første fell er ikke underlagt kravene til maksimum fiberlengde.

Puddel eller løveklipp er ikke tillatt.

Alpakkautstilling på våren og fiberutstilling: **Minimum 50 mm og maksimum 150 mm**

Alpakkautstilling på høsten/etter klipping: **Minimum 20 mm**

4.6 Diskvalifisering av alpakka

En alpakka blir diskvalifisert fra konkurransen på utstilling for følgende feil eller uregelmessigheter:

1. Manglende identifisering.
2. Fiberlengde er enten for lang eller for kort i henhold til dette regelverk.
3. Flere eller færre enn to tær (polydactylism).
4. Sammenvokste tær (syndactylism).
5. Sammenvokste ører, gopher ører.
6. Ingen hale, unormalt bøyd eller knekt hale.
7. Påviselig parasitter/sykdommer/skader som f.eks. midd eller lus.
8. Ektopiske testikler (unormal beliggenhet av én eller begge testikler).
9. Ufullstendig, feil format eller feilproporsjonerte genitalier.

En alpakka er også diskvalifisert dersom:

1. Dommeren har noen direkte eller indirekte økonomisk interesse i alpakkaen. Dette omfatter far, mor og avkom i avlsklasser.
2. Alpakkaen i løpet av 6 måneder før utstillingen har vært:
  - a. Oppstallet på dommerens eiendom (unntak: hopper på paringsoppdrag).
  - b. Kjøpt fra dommer.
  - c. Trent av dommeren.
  - d. Kjøpt med dommerens bistand (konsulent/agent/megler) eller på annen måte at dommeren har vært involvert i kjøpet/salget av alpakkaen.

4.7 Forhold til dommer

Utstiller og handler, inkludert nærmeste familiemedlemmer, vil bli diskvalifisert fra å håndtere alpakka(er) i ringen for en dommer hvis:

1. I løpet av seks måneder før utstillingen, han / hun har mottatt eller betalt til dommeren finansielle bidrag (ikke inkludert hingstesprangavgifter), lønn, provisjon eller annen godtgjørelse eller fordel for å selge, kjøpe eller ha alpakka på fôr.
2. Er deleier av en alpakka med dommer.

3. De er i nærmeste familie.
4. De er forretningspartnere.

NB. Hvis utstiller er diskvalifisert fra å vise dyr i ringen i henhold til disse reglene, kan det oppnevnes en handler for å vise alpakaene på utstillers vegne.

4.8 Adgang til oppstallingsbåser

Ingen andre personer enn eier(e) og dens oppnevnte utstiller(e) og handler(e) har adgang til bås(ene) hvor dyrene er oppstallet, med mindre det er fare for at dyr skader seg eller lider nød. Unntaksvis dersom eier har blitt forespurt og gitt sitt samtykke.

4.9 Adgang til utstillingsringen

Ingen personer, unntatt oppnevnte personer og handleere med sine alpakaer, skal gå inn i utstillingsringen etter at bedømmelsen av første klasse av utstillingen har begynt, unntatt

1. Med samtykke fra dommer.
2. På instruksjon fra dommer eller ringvert.

4.10 Utgang fra utstillingsringen

Ingen person eller alpaka skal forlate ringen under eller etter at bedømming av en klasse har begynt eller før utmerkelse for klassen er presentert og utdelt, unntatt:

1. Med samtykke fra dommer.
2. På instruksjon fra dommer eller ringvert.
3. På instruksjon av sjefsvært.

Alle handleere og deres dyr skal bli værende i ringen inntil dommerens muntlige begrunnelse er ferdig.

4.11 Adferd deltakere

Hver utstiller, handler og andre som deltar på utstilling skal oppføre seg respektfullt til enhver tid under hele utstillingen, mot dommer, verter, andre personer involvert i utstillingen og allmennheten generelt.

Oppførselen bør gjenspeile utstillingens offentlige natur, og som eksempler: spising, røyking, tyggegummi og bruk av mobiltelefoner er ikke tillatt. Dommeren vil være den eneste megler i de tilfeller der atferd ikke overholder disse kravene. Dommeren har rett til å fjerne overtredere fra ringen.

Handleere skal ikke tilsnakke dommeren unntatt når dommer innleder dialog. Handleere skal kun svare på det dommer spør om og ikke si noe som henter til dyrets opphav eller identifikasjon.

4.12 Tidspunkter

Alpakaer må være oppstallet på den dato og klokkeslett som er angitt av utstillingsarrangør, forberedt på inspeksjon og bedømmelse og kan ikke fjernes fra utstillingsområdet før dato og klokkeslett som er angitt av utstillingsarrangør.

4.13 Nøytralitet og uselviskhet

Personer som er involvert i å arrangere/gjennomføre utstillinger skal ikke bruke sin posisjon/rolle til å få personlige eller økonomiske fordeler eller å gi fordeler enten personlig eller økonomisk til andre.

Man skal opptre nøytralt og på vegne av Den Norske Alpakaforening.

5 ALPAKKAUTSTILLING

5.1 Introduksjon

På en alpakkautstilling vil dommeren vekte alpakaens egenskaper som følger:

Fiber	60%
Kroppsbygning/anatomi/proporsjoner	40%

Dommeren ser på alpakaen når det entrer ringen. Dommeren ser på ganglag, bein, vinkler og proporsjoner.

Videre ser dommeren på dyrets fremstilling og presentasjon og danner seg et overblikk og inntrykk av hver enkelt alpaka som entrer ringen.

Etter at alpakaene er stilt opp på linje vil dommeren gå bort til hver alpaka og vurdere blant annet:

Fiber:

1. Finhet
2. Tetthet
3. Mykhet/fingerfølelse
4. Glans
5. Uniformitet mikron
6. Uniformitet lengde
7. Uniformitet farge
8. Egenskaper til stil («*crimp og staple*»)
9. Tilstedeværelse av og egenskaper til primærfibre
10. Fibermengde og -kvalitet på ekstremiteter

Kroppsbygning:

11. Korrekt kroppsbygning
12. Proporsjoner
13. Størrelse og egenskaper i forhold til alder (vekst)
14. Hode, ben og rygg
15. Reproduktive egenskaper (kjønnsorgan/testikler)

Presentasjon:

16. Fremtoning i ringen

5.2 Roller og ansvar

Følgende roller er gjeldende på en alpakkautstilling.

5.2.1 Dommer

5.2.1.1 Beskrivelse

Person engasjert av utstillingsarrangør til å vurdere alpakaene og anvende kriterier og regler på en upartisk måte og for å bestemme vinnerne og plasseringer av alpakaene i alle klasser presentert for dommeren.

Det kan engasjeres flere enn én dommer pr. utstilling.

5.2.1.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

1. Dommeren skal følge gjeldende krav for smittevern i Norge. Dette er særlig aktuelt dersom dommeren ankommer fra utlandet.
2. Dommeren skal ikke ha vært gjest hos noen av utstillerne inntil 6 måneder før utstillingen og under hele utstillingens varighet.
3. Dommeren skal ikke sosialisere med utstillere eller deltakende alpakaer før utstillingen, men kan delta i andre aktiviteter knyttet til utstillingen forutsatt at h*n er ledsaget av en utpekt offisiell, nøytral person (dommervert).
4. Dommer skal være underlagt følgende vilkår mens h*n dømmer. Dommeren:
  - a. Har lov til å melde på alpakaer i en auksjon i tilknytning til utstillingen.
  - b. Kan ikke bedømme alpakaer der h*n har direkte eller indirekte eierinteresser.
  - c. Skal ikke markedsføre sine egne alpakaer verken personlig eller via distribusjon av trykksaker, handelsboder eller reklamebannere på utstillingen.
5. Dommerne skal ankomme utstillingen tidligst en halvtime før utstillingsmøtet, med mindre dommer skal delta på et annonsert arrangement i regi av utstillingsarrangør.
6. Dommeren skal ikke inngå samtaler med andre enn utstillingsarrangør eller verter, verken før eller under utstillingen, med unntak under utstillermøtet før utstillingen.
7. Dommeren kan delta på utstillingsrelaterte arrangement forutsatt at h*n ikke deltar i samtaler om alpakaene.
8. Dommeren kan delta på:
  - a. Utstillingsmiddag dersom middagen er en offisiell del av utstillingen. Ingen på dommerens bord kan være utstillere eller handler på utstillingen dersom middagen avholdes før utstillingen er avsluttet.
  - b. Seminarer. Dommeren kan gjennomføre seminarer eller presentasjoner før eller i løpet av utstillingen der h*n dømmer. Men følgende retningslinjer må følges:
    - i. Kontakt med utstillere og handleere må være begrenset til fag/seminaret
    - ii. Innholdet i presentasjonen kan ikke vise alpakaer som deltar på utstillingen
    - iii. Dommeren må forlate seminaret umiddelbart etter avslutning
9. Dommeren skal ikke ha tilgang til kataloger/lister før bedømmingen er avsluttet.
10. Dommeren kan kreve fjerning av utstillere/handler fra ringen etter egen vurdering.

11. Dommeren kan kreve fjerning av eventuelle alpakkaer fra utstillingsringen dersom h*n anser alpakkaene for å være syke, stressede eller uskikket til å konkurrere.
12. Klasseplasseringer skjer utelukkende etter dommerens skjønn. Hvis alpakkaene i ikke oppfyller kravet til 1. premie, kan dommeren starte tildeling med 2. eller 3. premie.
13. Om-bedømming av klasser er ikke tillatt. Men der et dyr er presentert i feil klasse og bedømming av klassen ennå ikke er fullført det kan bli flyttet til en senere klasse.
14. Mens dommerens avgjørelse er endelig, kan en utstillers dersom vedkommende vurderer utstillingsreglene som ikke fulgt, innlevere en klage innen 30 minutter etter fullføringen av bedømmelsen av den aktuelle klassen, sammen med et depositum pålydende kr 500 NOK. Klagen blir så vurdert av ringvert og dommer sammen. Depositumet vil bli inndratt dersom klagen tas til følge. Eventuelle tvister som oppstår etter utstillingen blir løst av en komité som består av to representanter fra styret i Den Norske Alpakkaforening samt bistand fra minst én annen dommer (enn aktuell dommer på utstillingen). Alle berørte parter vil få anledning til å redegjøre for seg skriftlig og/eller muntlig.
15. Dommeren skal ikke komme med nedsettende bemerkninger om utstillingsledelse, andre dommere, utstillere eller deres alpakkaer.
16. Dommeren skal ikke bruke sin posisjon i noen utstilling til å få enten personlig eller økonomisk fordeler eller å gi fordeler enten personlig eller økonomisk til en annen person.
17. Før utstillingen, må alle utstillingsdommere levere følgende til Den Norske Alpakkaforenings styre:
  - a. Judges Disclosure of Ownership Entities. Erklæring/liste over alle enheter som dommeren direkte eller indirekte eier eller har en interesse i alpakkaer, inkludert men ikke begrenset til partnerskap, selskaper, joint ventures; også detaljer om tredjeparters økonomisk interesse i dommerens alpakkaer eller virksomheter.
18. Dommerne er pålagt å utføre sine plikter i henhold til gjeldende utstillingsregler utgitt av Den Norske Alpakkaforening.
19. Dersom dommer ønsker å vurdere et dyr i forbindelse med fargebestemmelse, skal rutiner beskrevet i dette dokument følges, se «Bestemme farge».

5.2.2 Utstillingsarrangør

5.2.2.1 Beskrivelse

Person eller enheten som har det overordnede ansvaret for organiseringen av utstillingen. Det kan eksempelvis være lederen i en utstillingskomité eller styret i foreningen.

Utstillingsarrangøren kan delegere arbeidsoppgaver til personer som får et ansvarsområde. Det bør utarbeides mandat med klare rammer og ansvarsområder fra styret til en eventuell utstillingskomité.

5.2.2.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Utstillingsarrangørens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Melde til Mattilsynet om arrangementet; sted, tid, håndtering av dyrene og møyka, samt annen relevant informasjon om hvordan smittevernet ivaretas.
2. Oppnevne roller: Sjefsvært, inspeksjonsvært og lokasjonsvært for deretter å samarbeide tett med dem for å sikre jevn flyt i planlegging og gjennomføring av utstillingen.
3. Organisere dommer:
  - a. Leie inn dommer

- b. Oppnevne en dommervert ved behov. Dommerverten fungerer som et nøytralt mellomledd mellom utstillingsarrangør og dommer, og bistår med transport, lunsjer, overnatting etc. Denne personen kan ikke ha eierinteresser i noen utstilte alpakaer.
    - c. Dommergave
  4. Profilere og annonsere utstillingen, herunder sosiale medier, fysisk reklamemateriell, pressemeldinger og lignende.
  5. Leie og instruere fotograf for utstillingen.
    - a. Fotografen skal instrueres til å promotere foreningen, ved bruk av sosiale medier og lignende, og ikke enkeltmedlemmer/-personer.
    - b. Fotografen skal på vegne av foreningen ta generelle bilder fra utstillingen og oppstille vinnerbilder av alle vinnere (championater), hele utstillingsdagen. Disse skal kjøpes fri fra fotografen og være til fri bruk av foreningen og dets medlemmer.
    - c. Fotografen står fritt til å ta bilder ut over dette oppdraget med det formål å selge bildene, eller lignende virksomhet, så lenge det ikke går utover det primære oppdraget fra foreningen.
  6. Organisere veterinær som er tilgjengelig under hele utstillingens varighet.
  7. Håndtering av påmeldinger og henvendelser i forbindelse med utstillingen.
    - a. Utarbeide påmeldingsskjema
  8. Håndtere økonomi for utstillingen, herunder utarbeide budsjett og regnskap samt arbeide for sponsorinntekter.
  9. Utarbeide påmeldingslister og nødvendig informasjon om deltakende dyr og utstillere, som gjøres tilgjengelig for lokasjonsvert og sjefsvert i god tid før utstillingen.
  10. Utarbeidelse av utstillingskatalogen med blant annet; oversikt over alle klassene og deltakende dyr med informasjon om startnummer, eier, mor, far og fødselsdato. Katalogen må publiseres i god tid før utstillingen samt eventuelt i trykt format på utstillingen.
  11. Produsere startnummer som skal bæres av handler, som angir startnummeret, alder på alpaka (måneder) og alder på fiberen (måneder vekst).
  12. Produsere en inspeksjonsliste/påmeldingsliste over alle alpakaer som skal delta i utstillingen for bruk av inspeksjonsverten.
  13. Produsere klasselister for ringvert, innpisker og sekretariat.
  14. Organisere premier
    - a. Bestemme hvilke premier som skal være tilgjengelig/deles ut, ut over de obligatoriske
    - b. Bestille premier/bånd
  15. Utarbeide tidsskjema/program.
  16. Publisere resultatene etter endt utstilling.
  17. Gjennomføre møte med dommer i forkant av utstillingen for gjennomgang av forventninger, klasser og gjennomføringen. På møtet bør som minimum sjefsvert og ringvert delta.
  18. Gjennomføre briefing av utstillere og handleere før utstillingen starter. Gjennomgang av hvordan handleere skal føre dyra i ringen, program, dommerens forventninger o.l.

5.2.3 Sjefsvært

5.2.3.1 *Beskrivelse*

Person som er ansvarlig for gjennomføring av utstillingen og for de andre vertenes aktiviteter på utstillingsdagen.

Sjefsverten bør utføre rollen som én av to ringsekretærer.

Sjefsverten kan utføre rollen som inspeksjonsvert.

Sjefsverten kan utføre rollen som lokasjonsvert.

5.2.3.2 *Arbeidsoppgaver og ansvar*

Sjefsverten er ansvarlig for gjennomføringen av utstillingsdagene og for arbeidsoppgavene til de andre vertene.

Sjefsvertens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Sjefsverten må være tilgjengelig til enhver tid under utstillingen og det bør så fremst mulig unngås at sjefsverten har arbeidsoppgaver som forhindrer tilstedeværelse i sekretariatet.
2. Oppnevne ringsekretær(er).
3. Oppnevne speaker(e).
4. Oppnevne innpisker(e).
5. Håndheving av utstillingsreglene og ved tvil henvende seg til gjeldende utstillingsregler (dette dokument), gjerne i samråd med dommer.
6. Håndheving av god oppførsel og at handlere har egnet bekledning i utstillingsringen. Sjefsverten kan beordre fjerning av en alpaka eller person fra utstilling på grunn av dårlig oppførsel etter egen vurdering.
7. Sikre at bedømmelsen foregår i henhold til tidsskjema, noe som kan nødvendiggjøre tilpasning av tidsskjema underveis.
8. Føre resultater i nødvendige regneark og eventuell resultattavle fortløpende.
9. Oppnevne assisterende verter ved behov.

5.2.4 Inspeksjonsvert

5.2.4.1 *Beskrivelse*

Person som tar imot alpakaene og deltakere ved ankomst, inspiserer dyra og anviser til båser.

Inspeksjonsverten må være tilgjengelig i lokalet inntil siste deltakerne har ankommet lokaliteten.

Inspeksjonsverten er ikke bemyndiget til å diskvalifisere alpakaer, men henviser tvilstilfeller til sjefsverten.

5.2.4.2 *Arbeidsoppgaver og ansvar*

Inspeksjonsvertens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Ønske utstillere velkommen ved ankomst og tildele båser i henhold til plan/kart utarbeidet av lokasjonsvert.
2. Inspeksjon av helseattest for alle alpakaene som er medbrakt. Helseattestene skal samles og leveres til sjefsvært etter endt inspeksjon.
3. Riktig identifisering: Øremerking og eventuelt microchip undersøkes for å sikre at alpakaen korresponderer med oppføringen i utstillingskatalogen/påmeldingen/Norsk Alpakkaregister (NAR).

4. Kontroller oppføring i klasselistene – farge (bruk fargekart), alder, kjønn (hoppe, hingst eller vallak) og korrekt klassenummer. Ved tvil om farge kan alpakaen flyttes til den mørkere fargeklassen. Ved flytting av alpakaer skal startnummer forbli uendret.
5. Sjekk av allmentilstand på ankomne alpakaer (kontakt veterinær hvis det er tvil om helse til dyret).
6. Til enhver tid inneha oversikt over ankommet dyr, personer og påmeldingslister.

5.2.5 Lokasjonsvert

5.2.5.1 Beskrivelse

Person som er ansvarlig for lokalitetene/hallen før, under og etter utstillingen.

5.2.5.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Lokasjonsvertens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Organisering av lokalitetene/hallen før, under og etter utstillingen, herunder kioskvirksomhet og annen virksomhet i lokalet i forbindelse med utstillingen.
2. Organisere sikkerhet (låsing, nattevakt, alarmer og lignende).
3. Organisere hotell/overnatting for deltakere og dommere.
4. Organisere fellesmiddagen og eventuelt adskilt middag for dommere dersom utstillingen ikke er avsluttet før fellesmiddagen.
5. Organisere lunsj for dommere, adskilt fra utstillere, på utstillingsdagen(e).
6. Utarbeidelse av plan/kart over utstillingens oppsett av båser, ringer, sekretariat, ganger, salgsboder osv. som skal brukes ved rigging og ved ankomst av utstillere.
7. Rigging av lokalene før utstillingen starter og nedrigging på siste utstillingsdag. Båser, ring, ganger, premiebord, bord til sekretariatet, salgsboder og annen relevant infrastruktur.
8. Henge opp foreningens reklamemateriell i og utenfor lokalene, samt plakater og annet nødvendig materiell for å an vise og dirigere publikum og utstillere.
9. Sørge for at vann og strøm er tilgjengelig for alle utstillere.
10. Sørge for dekorasjoner, pynt, blomster og lignende.
11. Henge opp sponsorbannere og annet reklamemateriell fra sponsorer.
12. Etablering av nødvendig lyd og lys i lokalet.
13. Leie inn container(e) til avfall og møkk.
14. Organisere og merke parkering for biler og tilhengere for utstillere.
15. Kjøpe inn mat og drikke tilgjengelig i sekretariatet på utstillingsdagen(e).

5.2.6 Ringvert

5.2.6.1 Beskrivelse

Person som dirigerer handlere med alpakaer i ringen ved bedømming.

Ringverten bistår dommeren med å håndtere/berolige/holde dyr, ved behov.

5.2.6.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Ringvertens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Samarbeide med innpisker fortløpende om handlere som skal inn i ringen.
2. Vise handler og alpaka inn i ringen og instruere om ringprosedyre og retning ved behov.
3. Bistå dommeren med å berolige alpakaen ved behov.
4. Assistere dommeren ved oppstilling av alpakaene på linje.
5. Hente premiebånd for dommeren.
6. Notere dommerens resultater på eget skjema og overlevere det til ringsekretær når klassen er ferdig bedømt

5.2.7 Innpisker

5.2.7.1 Beskrivelse

Innpiskeren skal sørge for at handlere med alpakaer står klare i oppsamlingsområdet, klare til å gå inn i utstillingsringen til korrekt tid og i korrekt rekkefølge.

Innpiskerens jobb er hektisk og krevende. Ved større utstillinger bør det være flere innpiskere, som kan avløse hverandre.

Innpiskeren må ha nødvendige lister, inklusive endringer, tilgjengelig til enhver tid.

Innpiskeren har fortløpende kontakt med ringvert når handlere skal entre ringen.

Innpiskeren har fortløpende kontakt med ringsekretariatet.

5.2.7.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Innpiskerens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Være tilgjengelig for ringvert til enhver tid.
2. Til enhver tid ha oversikt over klassene, inkludert flyttinger og endringer.
3. Sørge for at alle handlere med alpakaer står klare og i riktig rekkefølge i henhold til startnumre (ta høyde for endringer og flyttinger av dyr).
4. Kontrollere at handlerne har riktig startnummer og alpaka.
5. Slippe handlere med alpakaer inn i ringen på instruksjon fra dommer eller ringvert.

5.2.8 Ringsekretær

5.2.8.1 Beskrivelse

Ringsekretær er en person som sitter ved premiebordet langs med utstillingsringen og bistår alle de aktive rollene i og utenfor ringen, i gjennomføringen av utstillingen.

Det bør være to ringsekretærer til enhver tid. Sjefsvert bør være én av disse.

5.2.8.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Ringsekretærens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Til enhver tid ha oversikt over hvilke dyr som bedømmes.
2. Til enhver tid ha oversikt over utstillingsreglene.
3. Til enhver tid ha oversikt over resultater.
4. Klargjøre premiebånd til ringverten.
5. Bistå ringvert ved behov (f.eks. ved spørsmål om klasser, deltakere og lignende).

6. Bistå dommer ved behov (f.eks. ved spørsmål om regler, tidsskjema og lignende).
7. Være eller bistå speaker ved behov.
8. Bistå innpisker ved behov.
9. Organisere gjennomføringen av avkomklasser (og andre alternative premier) hvis aktuelt, herunder påmeldinger, lister, klargjøring av deltakere osv.

5.2.9 Eier

5.2.9.1 Beskrivelse

Registrert eier av alpakaen, som registrert i Norsk Alpakkaregister (NAR).

5.2.9.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Sørge for at utstill(er) som opptrer på eiers vegne har lest og forstått utstillingsreglene (dette dokument) herunder de arbeidsoppgaver og det ansvar som ligger hos utstill(er).

Sørge for at handler(er) som viser dyr på eiers vegne har lest og forstått utstillingsreglene (dette dokument) herunder de arbeidsoppgaver og det ansvar som ligger hos handler.

5.2.10 Utstill(er)

5.2.10.1 Beskrivelse

Person(er) som er ansvarlig for å delta med alpakaen(e) på utstillingen.

5.2.10.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Utstill(er)ens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Sørge for alpakaenes ve og vel under hele utstillingen. God dyrevelferd skal til enhver tid prioriteres. Mangel på oppfølging av egne dyr i løpet av utstillingen kan medføre skriftlig advarsel fra utstillingskomitéen i etterkant og ved grove tilfeller kan man miste retten til å vise dyr i påfølgende utstilling(er). Det er styret som i etterkant av utstillingen underrettes av utstillingskomitéen og vil vurdere og fatte beslutning om sanksjon i slike tilfeller.
2. Sørge for at deltakende alpakaer har korrekt og lesbart øremerke og/eller mikrochip. Dette må kontrolleres av utstill(er) før avreise til utstillingen. Manglende identifisering fører til diskvalifisering. Se eget kapittel om identifisering.
3. Utstill(er) som ikke er eier av alpakaen må sørge for å medbringe signert erklæring med bekreftelse på at de opptrer på eiers vegne. Erklæringen fremlegges inspeksjonsverten ved ankomst.
4. Utstill(er) eller utstill(er)s representant plikter å være tilgjengelig for fremvisning av deres alpakaer til angitt inspeksjonstid. Dersom dette ikke skjer kan utstill(er)s påmeldte alpakaer bli diskvalifisert.
5. Holde båsene rene, og passe på sine dyr under hele utstillingen med mindre annet er annonsert/arrangert (eksempelvis nattevakt).
6. Sørge for fôr og vannbeholdere til egne dyr.
7. Delta på nedrigging av hele utstillingen (ikke bare ens egen bås).

5.2.11 Handler

5.2.11.1 Beskrivelse

Personen som håndterer og viser frem alpakaen i utstillingsringen.

Handleren kan være en annen person enn den registrerte eieren og utstill(er).

5.2.11.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Handlerens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Handleren plikter å delta på briefingen før utstillingen starter.
2. Handleren skal være kledd i en hvit, lang frakk («legefrakk»), svarte bukser, mørke sko og være velstelt.
3. Handleren skal bære startnummer tydelig.
4. Handleren skal være med alpakaen i ringen til bedømmelsen er avsluttet, med mindre dommeren gir beskjed om noe annet.
5. Handleren skal ikke ha klær som kan identifisere alpakaen, eier, oppdretter eller på noen måte antyde hvilket dyr som står framfor dommeren. I så måte kan handleren og alpakaen diskvalifiseres.

5.3 Påmelding

Følgende opplysninger skal føres på påmeldingsskjemaet:

1. Betalingsinformasjon og frister
2. Informasjon om eier/påmelder (navn, adresse, kontaktinformasjon)
3. For hver alpaka som meldes på:
  - a. Påmeldt klasse
  - b. Alpakaens fullstendig navn
  - c. Identifikasjonsnummer i Norsk Alpakkaregister (NAR)
  - d. Sist klippet dato

5.4 Klasser

5.4.1 Introduksjon

Alpakkautstillinger i Norge deler inn alpakaene i klasser basert på rase, farge, alder og kjønn.

Arrangør må velge om utstillingen skal arrangeres som Alderschampionat eller Fargechampionat. Se eget kapittel om championattyper.

Følgende regler gjelder for alpakkautstillinger:

1. Det må være minimum av 25 alpakaer påmeldt.
2. Alle klasseplasseringer skal gjøres i samsvar med utstillingsreglene (dette dokument).
3. Påmeldingene i hver klasse sorteres etter alder – yngst til eldst.
4. Dersom det meldes på flere enn 12 dyr i en klasse, splittes klassen i to grupper. Ved påmelding av ytterligere 6 dyr etc., opprettes det en ny gruppe. 1-6. premier skal tildeles alle grupper. 1. og 2. premien i hver gruppe vil kvalifisere for championat og reserve championat i den aktuelle klassen. Skulle det tilkomme flere dyr i gruppene, legges de til i korrekt gruppe basert på alder. Det skal aldri være mer enn 12 i hver gruppe.

Eksempel: 19 påmeldte dyr i klasse 601 (hvit junior hoppe), deles i tre grupper 601A, 601B og 601C med hhv. 7+6+6 dyr, sortert fra yngste dyr i 601A til eldste 601C. Alle 1. premiene i gruppe A, B og C konkurrerer om championat hvit hoppe samt alle 2. premiene om reserve championat hvit hoppe.

Ved fargesjekk finner man ut at et dyr som var påmeldt i beige skal flyttes til hvit. Dette dyret innplasseres i gruppe A, B eller C avhengig av alder.

5. I tilfelle hvor det er bare én (1) alpaka i en klasse vil dommeren bedømme dyret sammen med neste eller forrige klasse.

Utstillingsarrangør kan velge å åpne for vallaker på utstillingen, gjøres dette skal det være kun én (1) klasse for vallaker (alle aldre og farger).

5.5 Championat

Alpakkautstillingene i Norge skal gjennomføres med utgangspunkt i alderschampionat, med fargechampionat som et tillegg.

Fargechampionatene utdeles for å fremme og motivere alle fargeklasser.

Se vedlegg for klasseliste.

5.5.1 Alderschampionat

Aldersbaserte championater.

Alle 1. premier og 2. premier i samme alder og kjønn bedømmes samtidig i ringen. 1. premiene stilles på linje foran 2. premiene av tilsvarende farge. Når championatet er delt ut trer championen til side og 2. premien som står bak (samme farge) rykker frem til linja med resterende 1. premier og blir vurdert sammen med de for reservechampionat.

Bedømmingen skjer i rekkefølgen gitt av klasselisten (vedlegg) og etter hver aldersklasse og kjønn er ferdig bedømt deles championat ut.

Eksempel: Når alle junior hopper er bedømt (i alle farger) skal alle som mottok 1. premie og 2. premie (i de ulike fargene) tilbake i ringen for å konkurrere om Champion og Reserve Champion junior hoppe, før bedømmingen av junior hingster begynner. Altså konkurrerer man mot jevnaldrende, uavhengig av farge.

Følgende Alderschampionat skal være tilgjengelig:

Champion Junior Hoppe
Res. Champion Junior Hoppe

Champion Junior Hingst
Res. Champion Junior Hingst

Beste Junior

Champion Ungdyr Hoppe
Res. Champion Ungdyr Hoppe

Champion Ungdyr Hingst
Res. Champion Ungdyr Hingst

Beste Ungdyr

Champion Voksen Hoppe
Res. Champion Voksen Hoppe

Champion Voksen Hingst
Res. Champion Voksen Hingst

Beste Voksen

Champion Senior Hoppe
Res. Champion Senior Hoppe

Champion Senior Hingst
Res. Champion Senior Hingst

Beste Senior

5.5.2 Supreme Champion

Alle aldersbaserte championater stiller mot hverandre i ringen og konkurrerer om å bli Supreme Champion, og er utstillingens beste alpakka.

5.5.3 Fargechampionat

Fargechampionat deles ut etter Supreme Champion.

Alle 1. premier og 2. premier i samme fargeklasse bedømmes samtidig i ringen. 1. premiene stilles på linje foran 2. premiene av tilsvarende alder. Når fargechampionatet er delt ut trer championen til side og 2. premien som står bak (samme alder) rykker frem til linja med resterende 1. premier og blir vurdert sammen med de for reservechampionat i aktuell farge.

Dersom det ikke er ønskelig å ha både 1. og 2. premier i ringen samtidig (for mange alpakaer, for tidkrevende, eller andre forhold), må alle med 2. premie stå klare utenfor ringen. Denne vurderingen må gjøres av sjefsvert, evt. i samråd med dommer, i god tid og annonseres tydelig for utstillerne før bedømmingen starter.

Fargeklassene skal i utgangspunktet splittes på kjønn. Dersom utstillingen har få påmeldte dyr, vil ikke dette være mulig. Sjefsvert må ta en avgjørelse på dette før bedømmingen starter.

Dommeren vurderer alpakaene og kårer Champion i alle fargeklasser og kjønn. Deretter kårer dommeren en Beste i hver farge (kun aktuelt når fargeklassen splittes på kjønn).

Merk: Supreme Champion er automatisk Champion og Beste i sin fargeklasse.

Følgende fargechampionat deles ut (splitt på kjønn):

Champion Grå Hoppe
Res. Champion Grå Hoppe

Champion Grå Hingst
Res. Champion Grå Hingst

Beste Grå

Champion Svart Hoppe
Res. Champion Svart Hoppe

Champion Svart Hingst
Res. Champion Svart Hingst

Beste Svart

Champion Brun Hoppe
Res. Champion Brun Hoppe

Champion Brun Hingst
Res. Champion Brun Hingst

Beste Brun

Champion Fawn Hoppe
Res. Champion Fawn Hoppe

Champion Fawn Hingst
Res. Champion Fawn Hingst

Beste Fawn

Champion Lys Hoppe
Res. Champion Lys Hoppe

Champion Lys Hingst
Res. Champion Lys Hingst

Beste Lys

Champion Hvit Hoppe
Res. Champion Hvit Hoppe

Champion Hvit Hingst
Res. Champion Hvit Hingst

Beste Hvit

Følgende fargechampionat deles ut (**ikke** splitt på kjønn):

Champion Grå
Res. Champion Grå

Champion Svart
Res. Champion Svart

Champion Brun
Res. Champion Brun

Champion Fawn
Res. Champion Fawn

Champion Lys
Res. Champion Lys

Champion Hvit
Res. Champion Hvit

Eksempel:

Fargechampionatet er splittet på kjønn, og det skal dermed kåres championat i begge kjønn og deretter en Beste Farge i alle farger. Sjefsvert har bestemt at kun 1. premiene skal inn i ringen, mens 2. premiene venter på utsiden, dette for å lette arbeidet for dommer og få fortgang på bedømmingen.

Supreme Champion (etter alderschampionatet, og dermed utstillingens vinner) er en hoppe i Fawn fargeklasse. Denne alpakaen mottar dermed automatisk Champion Fawn Hoppe og Beste Fawn.

Champion Fawn Hingst må kåres i ringen, likt som de andre fargeklassene.

Alle alpakaene med 1. premie i aktuell fargeklasse og kjønn møtes i ringen. 2. premiene venter i collecting area. Først ut er grå hopper, deretter grå hingster, svarte hopper, svarte hingster, osv.

Dommer kårer så én Champion i hver gruppe. Først Champion Grå Hoppe og deretter Champion Grå Hingst. Champion Grå Hingst blir stående i ringen, og Champion Grå Hoppe kommer tilbake til ringen. Disse to konkurrerer om å bli Beste Grå. Samme gjøres for resterende fargeklasser, i rekkefølgen angitt over.

5.6 Premier

1-6. premie, championater (som beskrevet over), beste norskavlede og avkomklasser er obligatoriske premieringer som skal være tilstede på alle alpakkautstillinger.

Dommerens favoritt, beste nye oppdretter, beste lille utstillere, beste store utstillere etc. er valgfrie premieringer som utstillingsarrangør bestemmer hvorvidt (én eller flere) skal være tilgjengelig på den aktuelle utstilling.

5.6.1 Obligatoriske premier

5.6.1.1 1-6. premie

Dommeren deler ut premiering til alpakaene i hver klasse etter fremvisning og vurdering i ringen.

Dommeren kan gi 1-6 premie i hver klasse (og klassegruppe ved splitting av klasser).

1. premie skal gis til alpakaer med championatkvalitet.

Dommeren kan velge å ikke gi 1. premie i en klasse, dersom kvaliteten tilsier at den beste tilsvarer en 2. premie.

5.6.1.2 Beste norskavlede

Denne premien er et viktig ledd i å promotere norsk avl på alpaka.

Norskavlede dyr er definert som alpakaer hvor begge foreldre dyr er født i Norge.

For å konkurrere om Beste norskavlede må man i tillegg ha vunnet et championat (alder eller farge) på gjeldende utstilling.

Dersom ingen norskavlede har mottatt et championat, vurderes de med reservechampionat.

Dersom ingen norskavlede har mottatt et reservechampionat, vurderes de med 1.premie.

2.-6. premie er ikke mottakelig for Beste norskavlede.

Alle aktuelle alpakaer bedømmes samtidig og vinneren tildeles premieringen «Beste Norskavlede».

5.6.1.3 Avkomklasser

Utstillingsarrangør kan velge å splitte avkomklassene i farger (eksempelvis lys og mørk). Det er avkommes farge vi her omtaler.

Påmelding til avkomklasser gjøres hos ringsekretæren samme dag som bedømmingen til det tidspunkt angitt av ringsekretæren.

Bedømming av avkomklasser har som mål å premiere de avlsdyr som produserer mest mulig jevnt/uniformt avkom, dvs. «stempler» sine egenskaper videre i avkommene som gir økt forutsigbarhet i avlen.

Følgende regler gjelder:

1. Avkommene kan bestå av både hingster og hopper, men ikke vallaker
2. Avkommene trenger ikke være eid eller oppdrettet av utstilleren/eieren av opphavet
3. Alle avkommene må ha deltatt på gjeldende utstilling
4. Avkommene kan ikke være helsøsken
5. Avkommene kan ikke være ET-søsken fra samme ET-flush
6. Hvert avkom må ha hver sin handler som bærer startnummeret til alpakaen

5.6.1.3.1 Avkomklasse – Hingst

Denne klassen er for avkom etter en hingst hvor han representeres ved fremvisning av én eller flere grupper med tre (3) av hans avkom i hver gruppe.

For mindre utstillinger kan utstillingsarrangør velge å akseptere to (2) avkom i hver gruppe.

5.6.1.3.2 Avkomklasse – Hoppe

Denne klassen er for avkom etter en hoppe hvor hun representeres ved fremvisning av én eller flere grupper med to av hennes avkom i hver gruppe.

5.6.2 Valgfrie premier

5.6.2.1 Dommerens favoritt

Utstillingsarrangør må avgjøre hvorvidt dommerens favoritt skal være tilgjengelig på utstillingen.

Dommeren kan velge å dele ut «Dommerens favoritt»-premiering dersom han/hun har argumenter for dette.

5.6.2.2 Beste nye utstillere

Med Ny Utstillere menes de som er med på utstillingen for første, andre eller tredje gang på rad utstillingen arrangeres. Det skilles mellom alpakkautstilling og fiberutstilling.

Eksempler:

Den som har deltatt på alpakkautstilling to år på rad, men som har et opphold før neste deltagelse, regnes ikke som ny utstillere.

Den som har deltatt på fiberutstilling én gang, og hatt opphold på mer en ett år, regnes ikke som ny utstillere.

5.6.2.3 Beste lille/store utstillere

En utstillere som eier 15 eller flere hopper fra og med 1 år til og med 20 år, regnes som stor utstillere

En utstillere som eier 14 eller færre hopper fra og med 1 år til og med 20 år, regnes som liten utstillere.

5.6.2.4 Poengberegning beste utstillere

Hver Utstillere kan få poeng for opptil 15 påmeldte dyr. Ved flere enn 15 dyr, vil poengene for de 15 beste være gjeldene. Det gis bare én poengsum pr. deltakende dyr for poengkategori 1.

Eksempel: Poeng for 1. premie medregnes ikke hvis samme dyr/fell blir Champion.

Poengkategori 2 og 3 kommer i tillegg og blir lagt til poengene fra poengkategori 1.

Dersom klassen består av to eller færre dyr vil poengene for 1. og 2. premie halveres.

Dersom avkomklassen består av to eller færre dyr vil poengene halveres.

Poengkategori 1: Alderschampionat

Supreme Champion	30	1. premie	12	4. premie	7
Beste Alder	20	2. premie	10	5. premie	6
Champion Alder	18	3. premie	8	6. premie	5
Res. Champion Alder	15				

Poengkategori 2: Fargechampionat

Beste Farge	20
Champion Farge	18
Res. Champion Farge	15

Poengkategori 3: Tilleggspremier

Dommerens Favoritt	15	Avkomklasse 1.plass	12
Beste Norskavlede	15	Avkomklasse 2.plass	10
		Avkomklasse 3.plass	8

5.6.3 Fargekoder på premier

Det brukes følgende fargekoder på bånd/rosetter:

• 1. premie	Blå
• 2. premie	Rød
• 3. premie	Hvit
• 4. premie	Gul
• 5. premie	Grønn
• 6. premie	Brun
• Champion	Rødt/hvitt/blått
• Reserve Champion	Mørk og lys grønn
• Beste Farge	Mørk og lys blå
• Supreme Champion	Mørk og lys lilla
• Dommerens favoritt	Mørk og lys gul
• Avkomklasser	Hvit og gul
• Beste norskavlet	Mørk og lys rød
• Beste nye oppdretter	Hvit og blå
• Beste store/lille oppdretter	Hvit og blå

5.6.4 Resultattavle

Underveis i alpakkautstillingen bør resultatene føres fortløpende på en tavle eller lignende, slik at publikum og deltakere enkelt kan følge med på resultatene. Resultatene gir deltakerne oversikt og letter arbeidet med klargjøring av dyr i oppsamlingsområdet.

Tavlen kan også benyttes til å skrive endringer i klassene, dersom dyr blir flyttet, og andre endringer som påvirker katalogen og gjennomkjøringen av utstillingen.

6 FIBERUTSTILLING

6.1 Introduksjon

Overordnede regler for fiberutstilling:

1. Enhver påmeldt fell må ha være klippet innen 18 måneder før utstillingen.
2. Oppføringene er begrenset til én fell per alpaka per utstilling og må være den siste klippede fell.
3. Utstillingsarrangør kan vedta at en fiberutstilling skal gjennomføres med unntak fra regel 1 og/eller 2. I så tilfelle må dette opplyses om i forkant av utstillingen. *Unntak kan være aktuelt f.eks. hvis man ikke har arrangert fiberutstilling året før.*

Fellene vil bli bedømt og poeng vil bli utdelt i henhold til de ulike egenskaper som er definert på dommerkortet. Se vedlegg.

De viktigste faktorene til en fell, som dommeren vurderer, er:

- **Tetthet** – mengden fiber og en viktig faktor for å minimere bøss og fukt
- **Finhet (mikron) og mykhet/fingerfølelse** – to viktige faktorer for kvalitet i sluttprodukt
- **Struktur/crimp** – en egenskap som henger tett sammen med tetthet og mengde fiber dyret produserer
- **Grove og hule primærfibre** (medullation) – hule fibre er ofte de groveste primærfibre og er uønsket i en fell
- **Glans** – mengden lys som reflekteres i fibre er viktig for kvalitet i sluttprodukt

I tillegg vil dommeren vurdere

- **Uniformitet av finhet** (mikron) – fellens jevnhet i finhet er viktig for prosessering og for å unngå svakhet i fibre.
- **Uniformitet av farge** – Jevn farge over hele fellen er ønsket når fiberen prosesseres, men det gis noe slakk for grå og fawn som oftere har noe ujevnhet i farge.
- **Uniformitet av lengde** – Fellen skal ha samme lengde, og det er ønskelig å avle frem alpakaen med samme lengde på nakken for å øke vekt og mengde.

Sekretariatet vil veie fellen og annualisere vekten, slik at alle fellers vekt kan sammenlignes. Dommeren gir vektpoeng basert på en kombinasjon av vekt og finhet, se vedlagt matrise. Dette for å erkjenne at finere fiber, som er en avgjørende viktig faktor, veier mindre en grovere fibre.

I tillegg vurderes:

- Bøss, flekker, skader på fibre
- Alle egenskapene vurderes opp mot alder på dyret og alder på fellen (antall måneder vekst)
- Skirting/rensing av fell

Dommeren vil legge vekt på godt skirtede/rensede feller og vil se etter fellen som ser bra ut i presentasjon, god glans, myk ved berøring og uniform mikron over hele fellen. Vekten til fellen blir veid av sekretariatet dagen i forveien og annualisert for sammenligning. Ved skirting/rensing vil det være en balanse mellom å beholde vekt og å fjerne fiber som ikke representerer helheten (uniformitet).

6.2 Roller og ansvar

Følgende roller er gjeldende for fiberutstilling.

6.2.1 Dommer

6.2.1.1 Beskrivelse

Person ansatt av utstillingsarrangør til å vurdere alpakaer og anvende kriterier på en upartisk måte og for å bestemme vinnerne og plasseringer av fellene i alle klasser presentert for dommeren(e).

6.2.1.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

1. Dommeren skal følge norske gjeldende krav for smittevern. Dette er særlig aktuelt dersom dommeren ankommer fra utlandet.
2. Dommeren skal ikke ha vært gjest hos noen av utstillerne inntil 6 måneder før utstillingen, eller under utstillingen.
3. Dommeren skal ikke sosialisere med utstillere før eller under utstillingen, men kan delta i andre aktiviteter knyttet til utstillingen forutsatt at han er ledsaget av en utpekt offisiell person (dommervert).
4. Dommeren skal være underlagt følgende vilkår mens han/hun dømmer. Dommeren:
  - a. Skal ta alle rimelige tiltak for å sikre at alle alpakaer der han har direkte eller indirekte eierinteresser ikke skal delta i utstillingen.
  - b. Skal ikke markedsføre sine egne alpakaer verken personlig eller via distribusjon av trykksaker, handelsboder eller reklamebannere på utstillingen.
5. Dommeren kan ikke dømme feller fra alpakaer hvor han/hun har direkte eller indirekte interesse.
6. Dommerne kan delta på utstillingsrelaterte arrangement forutsatt at de ikke deltar i samtaler om alpakaene.
7. Dommere kan delta på:
  - a. Utstillingsmiddag dersom middagen er en offisiell del av utstillingen. Dersom middagen avholdes før utstillingen er avsluttet kan ingen på dommerens bord være utstillere på utstillingen.
  - b. Seminarer. Dommeren kan gjennomføre seminarer eller presentasjoner før eller i løpet av utstillingen der han/hun dømmer. Men følgende retningslinjer må følges dersom utstillingen ikke er avsluttet:
    - i. Kontakt med utstillere må være begrenset til en kort hilsen.
    - ii. Ingenting i presentasjonen kan inneholde alpakaer som deltar på utstillingen.
    - iii. Dommeren må forlate seminaret umiddelbart ved avslutningen av presentasjonen.
8. Dommeren kan ikke studere noen utstillingsrelaterte kataloger/lister før bedømmingen er fullført.
9. Klasseplasseringer skjer utelukkende etter dommerens skjønn. Hvis alpakaene i hver klasse ikke oppfyller gitt standarden, kan dommeren starte tildelinger med enten 2. eller 3. premie.
10. Om-bedømming av klasser er ikke tillatt. Men der en fell er presentert i feil klasse og bedømming av klassen ennå ikke er fullført kan den bli flyttet til en senere klasse.
11. Dommeren skal ikke komme med nedsettende bemerkninger om utstillingsledelse, andre dommere, utstillere eller deres alpakaer.
12. Dommeren skal ikke bruke sin posisjon i noen utstilling til å få enten personlig eller økonomisk fordeler eller å gi fordeler enten personlig eller økonomisk til en annen person.

13. Før dømming, må alle utstillingsdommere levere følgende til Den Norske Alpakaforenings styre:
  - a. "Judges Disclosure of Ownership Entities". Erklæringen er definert som en liste over alle enheter som dommeren direkte eller indirekte eier eller har en interesse i alpakaer, inkludert men ikke begrenset til partnerskap, selskaper, joint ventures; også detaljer om tredjeparters økonomisk interesse i dommerens alpakaer eller virksomheter.
14. Dommerne er pålagt å utføre sine plikter i henhold til gjeldende utstillingsregler utgitt av Den Norske Alpakaforening.

6.2.2 Utstillingsarrangør

6.2.2.1 Beskrivelse

Enheden som har det overordnede ansvaret for organiseringen av utstillingen. Det kan eksempelvis være en utstillingskomite eller styret i foreningen.

Utstillingsarrangøren kan delegerer arbeidsoppgaver til personer som får et ansvarsområde. Det bør utarbeides mandat med klare rammer og ansvarsområder fra styret til en eventuell utstillingskomité

6.2.2.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Utstillingsarrangørens arbeidsoppgaver og ansvar:

1. Oppnevne fibervert.
2. Leie inn dommer og oppnevne en person til å fungere som mellomledd til dommer for å bistå med opplysninger om transport, overnatting etc. Denne personen kan ikke ha eierinteresser i noen utstilte feller.
  - a. Organisere dommervert ved behov (transport, hotell, middag o.l.)
  - b. Bestille dommergave
3. Profilere og annonsere utstillingen, herunder sosiale medier, fysisk reklamemateriell, pressemeldinger og lignende.
4. Ved behov, organisere og instruere fotograf for utstillingen.
  - a. Fotografen skal instrueres til å promotere foreningen, ved bruk av sosiale medier og lignende, og ikke enkeltmedlemmer/-personer.
  - b. Fotografen skal på vegne av foreningen ta generelle bilder fra utstillingen og oppstille vinnerbilder av alle vinnere (championater).
  - c. Bildene skal være til fri bruk av foreningen og dets medlemmer.
5. Håndtering av påmeldinger og henvendelser i forbindelse med utstillingen.
  - a. Utarbeide
    - i. Påmeldingsskjema.
    - ii. Fiberskjemaet som skal fylles ut av innsender og medfølge fellen.
6. Økonomistyring, herunder budsjett og regnskap for utstillingen samt arbeide for sponsorinntekter.
- 7.
8. Utarbeide
  - a. Påmeldingslister (med startnumre for hver fell)

- b. Utstillingskatalog/påmeldingsliste med informasjon om alle klassene og deltakende feller med informasjon om startnummer, eier, mor, far og fødselsdato. Katalogen skal gjøres tilgjengelig for publikum på utstillingen samt legges på nettsidene.
  - c. Tidsskjema/program
9. Bestille premier/bånd.
  10. Publisere resultatene etter endt utstilling.
  11. Gjennomføre møte med dommer før bedømmingen starter for gjennomgang av forventninger, klasser og gjennomføringen. Møtet gjennomføres i lokalet sammen med alle deltakende medhjelpere.

6.2.3 Fibervert

6.2.3.1 Beskrivelse

Person som koordinerer og fører tilsyn med medhjelpere på utstillingen.

6.2.3.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Fiberverten har følgende arbeidsoppgaver og ansvar, som kan delegeres:

1. Håndtering av fellene
  - a. Mottak av feller før utstillingen
  - b. Medbringe feller til utstillingen
  - c. Evt. retur av feller etter endt utstilling
2. Oppnevne medhjelpere
3. Organisering av lokalitetene før, under og etter utstillingen, herunder rigging og nedrigging
4. Organisering av servering, kioskvirksomhet og annen aktivitet i lokalet i forbindelse med utstillingen
5. Organisere fiberbedømmingsområdet:
  - a. Riktig belysning
  - b. Minst to (2) bord, med korrekt høyde for dommeren, hvor fellene blir bedømt (f.eks. skirtingbord)
  - c. Hvert bord skal ha følgende tilgjengelig:
    - i. Fargekart (fiber)
    - ii. Poengkort (mikron og vekt)
    - iii. Klasseliste
    - iv. Sort og hvit plate som benyttes som kontrastbakgrunn ved vurdering av fiber
  - d. Mat og drikke skal være tilgjengelig i lokalet på dagen for bedømming
  - e. Kontorplass for PC med printer i utstillingslokalet
6. Klargjøring av fellene, dette skal gjøres dagen før bedømming:
  - a. Organisere oppsettet og presentasjonen av fellene (boksene med synlig startnummer, rekkefølger, lys osv.)
  - b. Gjennomgang av alle påmeldte feller

- i. Veie hver fell og angi reell og annualisert vekt på fiberskjemaet og på digitale lister (poengskjema for klasser og påmeldingsliste)
    - ii. Bekrefte påmeldt klasse (farge, alder, osv.) og gjøre evt. korrigerende av klasse på fiberskjema (vedlagt fellen) og på digitale lister (poengskjema for klasser og påmeldingsliste) – Husk at startnummer aldri skal endres!
  - c. Etter at alle feller er gjennomgått må poengskjema for klasser skrives ut (disse skal skribenten notere resultater på underveis i bedømmingen)
7. Gjennomføring av bedømmingen, dette skjer dagen etter rigging/klargjøring
  - a. Samkjøring med dommeren om gjennomføringen
  - b. Legge opp og ta ned feller underveis, dommeren skal ikke behøve vente på at neste fell blir lagt opp på bordet
  - c. Registrering av dommerens resultater og kommentarer underveis på poengskjema for klasser
  - d. Registrering av resultater og kommentarer fra poengskjema for klasser over på digitale lister
  - e. Registrering av resultater og kommentarer fra poengskjema for klasser på individuelle dommerkort som skrives ut og vedlegges hver fell til fremvisning
8. Kontrollere at
  - a. Alle feller er plassert tilbake i riktige bokser
  - b. Dommerkort legges sammen med hver fiber
  - c. Rosetter/premier er tildelt

6.2.4 Medhjelpere

6.2.4.1 Beskrivelse

Person som hjelper til med å arrangere og gjennomføre fiberutstillingen. Dette kan være både medlemmer og ikke-medlemmer.

Fiberutstilling må ha medhjelpere til rigging og nedrigging.

I tillegg må fiberutstillingen ha følgende medhjelpere når bedømmingen foregår:

1. Minimum to medhjelpere, optimalt to medhjelpere pr. bord, som legger opp og pakker ned fellene
2. Minimum én medhjelper, optimalt to medhjelpere som bytter på, som noterer resultatene på klasseskjemaene underveis som dommer bedømmer (skribent)
3. Minimum to medhjelpere som registrerer resultatene på PC; én som leser og én som taster inn

6.2.4.2 Arbeidsoppgaver og ansvar

Arbeidsoppgavene og ansvaret til medhjelpere blir delegert av fiberverten.

I tillegg har medhjelpere følgende ansvar:

1. Medhjelpere skal forholde seg profesjonelle og rolige for å gi dommeren arbeidsro når bedømmingen foregår
2. Medhjelpere skal ikke snakke til dommeren ut over det dommeren inviterer til
3. Medhjelpere skal ikke snakke med dommeren om egne eller andres alpakaer/feller eller kommentere deltakende feller eller dommerens utsagn

4. Medhjelpere skal forholde seg nøytrale i kroppsspråk og tale uansett hvilken fell som ligger på bordet

6.3 Påmelding

Følgende opplysninger skal føres på påmeldingskjemaet.

1. Navn, utstiller/oppdretter og kontaktinformasjon
2. For hver påmeldt fell:
  - a. Påmeldt klasse (husk at alder gjelder fra klippedato)
  - b. Alpakaens fullstendig navn
  - c. Identifikasjonsnummer i Norsk Alpakkaregister (NAR)
  - d. Klippedato for fellen
  - e. Klippedato året før

6.4 Championat

Fiberutstillingene i Norge skal gjennomføres med utgangspunkt i alderschampionat, med fargechampionat som et tillegg.

Fargechampionatene utdeles for å fremme og motivere alle fargeklasser.

Sjefsvert må i samråd med dommer bestemme poenggrenser, dvs. påkrevd minimumspoeng for å dele ut championat og reservechampionat. Det skal i utgangspunktet være nedre grenser, men det kan vurderes å gjøre unntak hvis andre forhold tilsier det (ny utstilling, mange nye utstillere, eller annet motivasjonsbehov).

Se vedlegg for klasseliste.

6.4.1 Alderschampionat

Aldersbaserte championater.

Bedømmingen skjer i rekkefølgen gitt av klasselisten (vedlegg).

Følgende Alderschampionat skal være tilgjengelig:

Champion Junior

Res. Champion Junior

Champion Ungdyr

Res. Champion Ungdyr

Champion Voksen

Res. Champion Voksen

Champion Senior

Res. Champion Senior

6.4.2 Supreme Champion

Fellen med høyest poengsum er utstillingens beste, Supreme Champion.

6.4.3 Fargechampionat

Merk: Supreme Champion er automatisk fargechampion i sin fargeklasse.

Følgende fargechampionat deles ut:

Champion Grå
Res. Champion Grå

Champion Svart
Res. Champion Svart

Champion Brun
Res. Champion Brun

Champion Fawn
Res. Champion Fawn

Champion Lys
Res. Champion Lys

Champion Hvit
Res. Champion Hvit

Eksempel:

Supreme Champion er en fell i Fawn fargeklasse. Denne alpakkæen mottar dermed automatisk Champion Fawn.

I de andre fem fargeklassene (grå, sort, brun, lys, hvit) deles ut championatene etter poeng.

6.5 Premier

1-6. premie, championater (som beskrevet over) og beste norskavlede er obligatoriske premieringer som skal være tilstede på alle fiberutstillinger.

Avkomklasser, dommerens favoritt, beste nye oppdretter, beste lille/store utstiller er valgfrie premieringer som utstillingsarrangør bestemmer hvorvidt (én eller flere) skal være tilgjengelig på den aktuelle utstilling.

6.5.1 Obligatoriske premier

6.5.1.1 1-6. premie

Dommeren deler ut premiering til fellene i hver klasse etter fremvisning og vurdering.

Dommeren kan gi 1-6 premie i hver klasse.

1. premie skal gis til feller med championatkvalitet.

Dommeren kan velge å ikke gi 1. premie i en klasse, dersom kvaliteten tilsier at den beste tilsvarer en 2. premie.

6.5.1.2 Beste norskavlede

Beste norskavlede avkom er definert som deltakende alpakkas fell der begge foreldredyrene er født i Norge.

Fellen med høyest poengsum av alle aktuelle tildeles premieringen «Beste Norskavlede».

Dette er et viktig ledd i å promotere avl på norskavlede dyr.

6.5.2 Valgfrie premier

6.5.2.1 Avkomklasser

Avkomklassene skal vise de positive, gode egenskapene videreført fra hingst eller hoppe (hver sin klasse).

Bedømming av avkomklasser har som mål å premiere de avlsdyr som produserer mest mulig jevnt/uniformt avkom, dvs. «stempler» sine egenskaper videre i avkommene som gir økt forutsigbarhet i avlen.

Fellene legges opp ved siden av hverandre og bedømmes samtidig.

Følgende regler gjelder:

1. Det må være minste tre konkurrerende hingster/hopper for gjennomføring
2. Avkommene kan bestå av både hingster og hopper, men ikke vallaker
3. Avkommene trenger ikke være eid eller oppdrettet av utstilleren/eieren av opphavet
4. Alle avkommene må ha deltatt på gjeldende utstilling
5. Avkommene kan ikke være helsøsken
6. Avkommene kan ikke være ET-søsken fra samme ET-flush
7. Fellen til hingst/hoppe skal ikke delta i avkomklassene, men kan delta på utstillingen

Påmelding til avkomklasser gjøres ved påmelding til utstillingen, navn på hingst/hoppe og navnene til de to avkommene.

6.5.2.1.1 Avkomklasse – Hingst

Denne klassen er for avkom etter en hingst hvor han representeres ved fremvisning av én eller flere grupper med tre (3) av hans avkom i hver gruppe.

For mindre utstillinger kan utstillingsarrangør velge å akseptere to (2) avkom i hver gruppe.

6.5.2.1.2 Avkomklasse – Hoppe

Denne klassen er for avkom etter en hoppe hvor hun representeres ved fremvisning av én eller flere grupper med to av hennes avkom i hver gruppe.

6.5.2.2 Dommerens favoritt

Utstillingsarrangør må avgjøre hvorvidt dommerens favoritt skal være tilgjengelig på utstillingen.

Dommeren kan velge å dele ut «Dommerens favoritt»-premiering dersom han/hun har argumenter for dette.

6.5.2.3 Beste nye utstillere

Med Ny Utstiller menes de som er med på utstillingen for første, andre eller tredje gang på rad utstillingen arrangeres. Det skilles mellom alpakkautstilling og fiberutstilling.

Eksempler:

Den som har deltatt på alpakkautstilling to år på rad, men som har et opphold før neste deltagelse, regnes ikke som ny utstiller.

Den som har deltatt på fiberutstilling én gang, og hatt opphold på mer en ett år, regnes ikke som ny utstiller.

6.5.2.4 Beste lille/store utstillere

En utstiller som eier 15 eller flere hopper fra og med 1 år til og med 20 år, regnes som stor utstiller

En utstiller som eier 14 eller færre hopper fra og med 1 år til og med 20 år, regnes som liten utstiller.

6.5.2.5 Poengberegning beste utstillere

Hver Utstiller kan få poeng for opptil 10 påmeldte feller. Ved flere enn 10 feller, vil poengene for de 10 beste være gjeldene. Det gis bare én poengsum pr. deltakende fell for poengkategori 1.

Eksempel: Poeng for 1. premie medregnes ikke hvis samme dyr/fell blir Champion.

Poengkategori 2 og 3 kommer i tillegg og blir lagt til poengene fra poengkategori 1.

Dersom klassen består av to eller færre feller vil poengene for 1. og 2. premie halveres.

Dersom avkomklassen består av to eller færre feller vil poengene halveres.

Poengkategori 1: Alderschampionat

Supreme Champion	30	1. premie	12	4. premie	7
Champion Alder	18	2. premie	10	5. premie	6
Res. Champion Alder	15	3. premie	8	6. premie	5

Poengkategori 2: Fargechampionat

Champion Farge	18
Res. Champion Farge	15

Poengkategori 3: Tilleggspremier

Dommerens Favoritt	15	Avkomklasse 1.plass	12
Beste Norskavlede	15	Avkomklasse 2.plass	10
		Avkomklasse 3.plass	8

6.5.3 Fargekoder på premier

Som for alpakkautstilling.

7 VEDLEGG 1 – ALPAKKAUTSTILLING – KLASSER

Klasse	Rase	Alder	Kjønn	Farge
101	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Grå
201	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Svart
301	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Brun
401	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
501	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
601	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hoppe	Hvit
105	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Grå
205	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Svart
305	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Brun
405	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
505	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
605	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hingst	Hvit
102	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Grå
202	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Svart
302	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Brun
402	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
502	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
602	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Hvit
106	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Grå
206	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Svart
306	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Brun
406	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
506	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
606	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Hvit
103	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Grå
203	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Svart
303	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Brun
403	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
503	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
603	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Hvit
107	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Grå
207	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Svart
307	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Brun
407	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
507	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
607	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Hvit
104	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Grå
204	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Svart
304	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Brun
404	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
504	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
604	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Hvit
108	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Grå
208	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Svart
308	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Brun
408	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
508	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
608	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Hvit
701	Huacaya	Alle aldre	Begge kjønn	Multi

8 VEDLEGG 2 – FIBERUTSTILLING – KLASSER

Klasse	Rase	Alder	Farge
101	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Grå
201	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Svart
301	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Brun
401	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Fawn (med. og mørk)
501	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Lys (beige & lys fawn)
601	Huacaya	Junior (6-12 mnd)	Hvit
102	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Grå
202	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Svart
302	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Brun
402	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Fawn (med. og mørk)
502	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Lys (beige & lys fawn)
602	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hvit
103	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Grå
203	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Svart
303	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Brun
403	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Fawn (med. og mørk)
503	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Lys (beige & lys fawn)
603	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hvit
104	Huacaya	Senior (48- mnd)	Grå
204	Huacaya	Senior (48- mnd)	Svart
304	Huacaya	Senior (48- mnd)	Brun
404	Huacaya	Senior (48- mnd)	Fawn (med. og mørk)
504	Huacaya	Senior (48- mnd)	Lys (beige & lys fawn)
604	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hvit
701	Huacaya	Alle aldre	Multi

9 VEDLEGG 3 – SHORT FLEECE – KLASSER

Klasse	Rase	Alder	Kjønn	Farge
102	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Grå
202	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Svart
302	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Brun
402	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
502	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
602	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hoppe	Hvit
106	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Grå
206	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Svart
306	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Brun
406	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
506	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
606	Huacaya	Ungdyr (12-24 mnd)	Hingst	Hvit
103	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Grå
203	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Svart
303	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Brun
403	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
503	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
603	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hoppe	Hvit
107	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Grå
207	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Svart
307	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Brun
407	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
507	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
607	Huacaya	Voksen (24-48 mnd)	Hingst	Hvit
104	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Grå
204	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Svart
304	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Brun
404	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Fawn (med. og mørk)
504	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Lys (beige & lys fawn)
604	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hoppe	Hvit
108	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Grå
208	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Svart
308	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Brun
408	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Fawn (med. og mørk)
508	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Lys (beige & lys fawn)
608	Huacaya	Senior (48- mnd)	Hingst	Hvit
701	Huacaya	Alle aldre	Begge kjønn	Multi

10 VEDLEGG 4 – FIBERUTSTILLING – DOMMERKORT

		HUACAYA FLEECE JUDGING SCORE CARD FIBERUTSTILLING DOMMERKORT	
Show:	_____		
Class:	_____	Entry no.:	_____
Exhibitor:	_____		
Alpaca:	_____		
Judge:	_____	Date:	_____
Category	Description	Max	Points
Fineness / Annualised Weight	Average fibre diameter from multiple sites (as related to annualized weight from matrix) Weight: _____g	30	
Handle	Softness, independent of fineness	5	
Uniformity of micron: across entire fleece	Across entire fleece (lacks variation)	10	
Uniformity of micron: within staple	Within staple (lack of / low presence of guard hair)	10	
Uniformity of length	Consistent length throughout	5	
Uniformity of colour including patterning	Lack of colour contamination and variation within staple and across fleece. Includes uniformity of patterning in fancy fleeces	5	
Character and style	Crimp definition and alignment within staple and throughout fleece	10	
Density of staple	Staple Density and Definition; alignment and solidity throughout fleece	5	
Brightness	Ability to reflect light	10	
Impurities	Lack of tenderness and impurities such as cotting, vegetable matter, dirt, seed, stain and tip damage etc.	5	
Effective skirting	Effective removal of coarse fibre and other contaminants from around fleece presented	5	
TOTAL		100	

11 VEDLEGG 5 - FIBERUTSTILLING - VEKT/MIKRON

ALPACA FLEECE - MICRON / ANNUALIZED WEIGHT MATRIX FIBERUTSTILLING - VEKT/MIKRON MATRISE																															
	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
POENG → MIKRON ↓	2	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1	1	0,95	0,9	0,85	0,8	0,75	0,7	0,65	0,6	0,55	0,5	0,45	0,4	0,35	0,3	0,25	0,2	0,15	0,1	<0,1	
<16	2,25	2,15	2,05	1,95	1,8	1,7	1,6	1,45	1,35	1,25	1,15	1,1	1	0,95	0,9	0,85	0,8	0,75	0,65	0,6	0,55	0,5	0,45	0,4	0,35	0,3	0,25	0,15	0,1	<0,1	
16-16,9	2,55	2,4	2,3	2,15	2,05	1,9	1,8	1,65	1,55	1,4	1,25	1,2	1,15	1,1	1	0,95	0,9	0,85	0,75	0,65	0,6	0,55	0,5	0,45	0,4	0,3	0,25	0,2	0,15	<0,15	
17-17,9	2,85	2,7	2,55	2,45	2,3	2,15	2	1,85	1,7	1,55	1,4	1,35	1,3	1,2	1,15	1,05	1	0,95	0,85	0,8	0,7	0,65	0,55	0,5	0,45	0,35	0,3	0,2	0,15	<0,15	
18-18,9	3,15	3	2,85	2,7	2,55	2,35	2,2	2,05	1,9	1,75	1,6	1,5	1,4	1,35	1,25	1,2	1,1	1,05	0,95	0,85	0,8	0,7	0,65	0,55	0,5	0,4	0,3	0,25	0,15	<0,15	
19-19,9	3,5	3,3	3,15	2,95	2,8	2,6	2,45	2,25	2,1	1,9	1,75	1,65	1,55	1,5	1,4	1,3	1,2	1,15	1,05	0,95	0,85	0,8	0,72	0,6	0,55	0,45	0,35	0,25	0,2	<0,2	
20-20,9	3,85	3,65	3,45	3,25	3,1	2,9	2,7	2,5	2,3	2,1	1,95	1,85	1,75	1,65	1,55	1,45	1,35	1,25	1,15	1,05	0,95	0,85	0,75	0,65	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	<0,2	
21-21,9	4,2	4	3,8	3,55	3,35	3,15	2,95	2,75	2,55	2,3	2,1	2	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,35	1,25	1,15	1,05	0,95	0,85	0,75	0,65	0,55	0,4	0,3	0,2	<0,2	
22-22,9	4,5	4,3	4,05	3,9	3,65	3,4	3,2	3	2,75	2,55	2,3	2,2	2,05	1,95	1,85	1,7	1,6	1,5	1,4	1,25	1,15	1,05	0,9	0,8	0,7	0,6	0,45	0,35	0,25	<0,25	
23-23,9	4,7	4,45	4,25	4,1	3,9	3,65	3,45	3,25	3	2,75	2,5	2,35	2,25	2,1	2	1,85	1,75	1,6	1,5	1,35	1,25	1,1	1	0,85	0,75	0,65	0,5	0,4	0,25	<0,25	
24-24,9	4,8	4,55	4,35	4,2	4,05	3,8	3,6	3,4	3,2	2,9	2,65	2,5	2,4	2,25	2,1	2	1,85	1,7	1,6	1,45	1,35	1,2	1,05	0,95	0,8	0,7	0,55	0,45	0,3	<0,3	
25-25,9	4,9	4,65	4,45	4,3	4,15	3,9	3,75	3,55	3,3	3	2,75	2,6	2,45	2,35	2,2	2,05	1,9	1,8	1,65	1,5	1,4	1,25	1,1	1	0,85	0,75	0,65	0,5	0,3	<0,3	
26+																															
	VEKT																														

12 VEDLEGG 6 – FIBERUTSTILLING – POENGSKJEMA

HUACAYA FLEECE JUDGING WORK SHEET
FIBERUTSTILLING - POENGSKJEMA KLASSE

CLASS:																				
EXHIBIT #	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Fineness / Annualised Weight (30)																				
Handle (5)																				
Uniformity of micron: across entire fleece (10)																				
Uniformity of micron: within staple (10)																				
Uniformity of Length (5)																				
Uniformity of Colour (5)																				
Character and Style (10)																				
Density of Staple (5)																				
Brightness (10)																				
Impurities (5)																				
Effective Skirting (5)																				
TOTAL 100																				
PLACEMENT																				
EXHIBIT #	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Annualized Fleece Eeight																				
Age of Animal (months)																				
Months of Fleece Growth																				
Actual Fleece Weight																				
Micron																				
Judges Comment																				

Show:
Judge: